

Nationaal Coördinator
Terrorisbestrijding

De Nationaal Coördinator Terrorisbestrijding (NCTb)

Inhoudsopgave

De Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding	2
Wat doet de NCTb?	3
Over de organisatie	4
Directie Kennis en Analyse	5
Directie Beleid en Strategie	6
Directie Regie	7
Eenheid Bewaking en Beveiliging	8
Directie Beveiliging Burgerluchtvaart	9
Bureau Communicatie & Voorlichting	10
Bureau Algemene Zaken	10
Samenwerking	11
Meer informatie	12
Contactgegevens	12

De Nationaal Coördinator Terrorisbestrijding

Sinds de aanslagen in New York op 11 september 2001, is het duidelijk dat onze westerse samenleving een doelwit vormt voor terroristische aanslagen. De aanslagen in Madrid op 11 maart 2004 en in Londen op 7 juli 2005, maakten de dreiging voor West-Europa zichtbaar. Met de moord op Theo van Gogh op 2 november 2004 werd Nederland zelf geconfronteerd met een terroristische aanslag. Terrorisbestrijding is dan ook een van de belangrijkste thema's in het internationale en nationale veiligheidsbeleid. Nederland loopt een bijzonder risico vanwege de deelname aan militaire operaties in het buitenland, de band met de Verenigde Staten en de aanwezigheid van bepaalde groepen die gevoelig zijn voor radicaliseringsprocessen.

De rijksoverheid werkt intensief aan terrorisbestrijding in Nederland. Er is fors geïnvesteerd in de capaciteit van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten én in de verbetering van informatie-uitwisseling tussen de diensten onderling. Het stelsel van bewaken en beveiligen is herzien en er is nieuwe wetgeving ontwikkeld om terrorisme beter te kunnen bestrijden en daders te kunnen vervolgen.

In totaal zijn in Nederland ongeveer twintig instanties betrokken bij de bestrijding van terrorisme. Om de samenwerking tussen al deze instanties te verbeteren, is in 2005 de Nationaal Coördinator Terrorisbestrijding (*de NCTb*) aangesteld.

De NCTb en zijn medewerkers vallen onder de verantwoordelijkheid van twee ministers: de minister van Justitie (coördinerend minister voor terrorisbestrijding) en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Door deze positie, kan de NCTb de centrale regie waarborgen rond terrorisbestrijding, zodat het resultaat van alle inspanningen groter wordt dan de som van de afzonderlijke delen. De coördinator is verantwoordelijk voor de beleidsontwikkeling, de analyse van (inlichtingen)informatie en de regie over te nemen beveiligingsmaatregelen bij de bestrijding van terrorisme. Met het bundelen van deze taken wordt de slagvaardigheid van de overheid vergroot.

Wat doet de NCTb?

Missie

“De Nationaal Coördinator Terrorisbestrijding heeft als taak het risico van en de vrees voor terroristische aanslagen in Nederland zoveel mogelijk te verkleinen, alsmede het op voorhand beperken van schade als gevolg van een mogelijke aanslag. De NCTb heeft de centrale regie rond terrorisbestrijding en zorgt dat de samenwerking tussen alle betrokken partijen op een structureel hoog niveau komt en blijft.”

Taken

De NCTb heeft de volgende kerntaken:

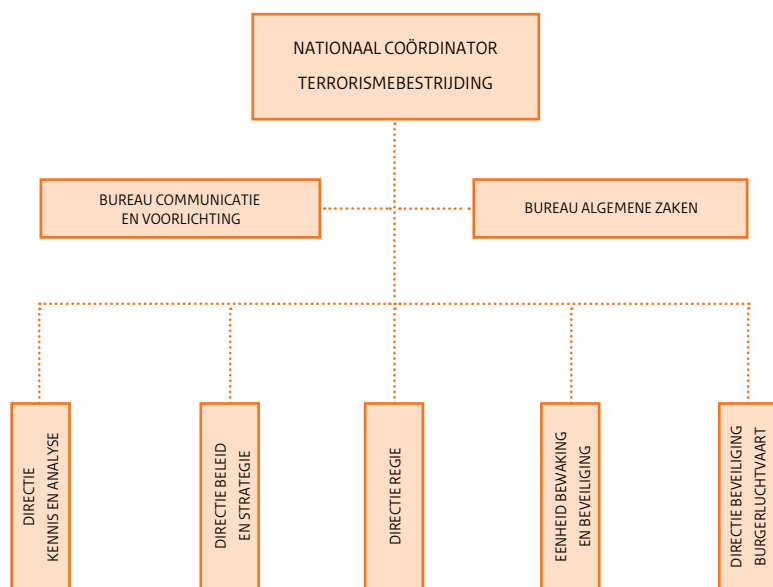
- De NCTb combineert, analyseert en integreert de informatie van inlichtingenverschaffende diensten, bestuurlijke, wetenschappelijke en overige bronnen. Zo kunnen integrale analyses, dreigingsbeelden en andere kennisproducten worden gemaakt inzake terrorisme en radicalisering. Deze vormen de inhoudelijke basis voor beleidsontwikkeling.
- De NCTb zorgt voor de ontwikkeling van een helder, samenhangend en eenduidig beleid op het vlak van terrorisbestrijding. Dit geldt ook voor strategische en internationale beleidsontwikkeling.
- De NCTb regisseert de samenwerking van de verschillende partijen die betrokken zijn bij terrorisbestrijding. Dit geldt zowel voor structurele en incidentele samenwerking.
- De NCTb is verantwoordelijk voor de regie van voorlichting, woordvoering en communicatiestrategie op het vlak van terrorisbestrijding.
- De NCTb is verantwoordelijk voor het onderhouden, uitvoeren en vernieuwen van het nationaal stelsel van bewaken en beveiligen.
- De NCTb is verantwoordelijk voor de beveiliging van de burgerluchtvaart.
- De NCTb houdt toezicht op de beveiliging van de burgerluchtvaart.

Bij de beveiliging van de burgerluchtvaart en het stelsel bewaken en beveiligen gaat het niet alleen om terroristische dreigingen maar ook om andere soorten dreigingen, zoals geweld-dadige actievoerders en verwarde personen.

Over de organisatie

De Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding werkt voor zowel de minister van Justitie, als de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en legt aan hen direct verantwoording af.

Organisatorisch en beheersmatig is de organisatie van de NCTb ondergebracht bij het ministerie van Justitie, op vergelijkbare wijze als een directoraat-generaal. De organisatie telt ongeveer 100 medewerkers en bestaat, naast de nationaal coördinator, uit vijf (beleids-) directies en twee stafafdelingen.

Organogram NCTb

Directie Kennis en Analyse (DKA)

De directie Kennis en Analyse heeft als taak informatie over radicalisering en terrorisme bijeen te brengen, te combineren en te veredelen, deze te analyseren en op basis daarvan te adviseren aan de verschillende afnemers.

De directie is een landelijk informatie-knooppunt ten behoeve van terrorisme-bestrijding, waar informatie wordt bijeengebracht, afkomstig van bestuurlijke en wetenschappelijke bronnen en van inlichtingenverschaffende diensten (o.a. de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst AIVD, de Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst MIVD, de Immigratie- en Naturalisatiedienst IND en de politie). Deze informatiestromen worden met elkaar vergeleken, gecombineerd, veredeld én in hun onderlinge samenhang en betekenis geduid. Hierdoor wordt op hoofdlijnen een actueel totaalbeeld verkregen van het fenomeen terrorisme en de bestrijding daarvan. Dit totaalbeeld levert inzichten die de basis vormen voor een inhoudelijk en beleidsmatig samenhangend contra-terrorismebeleid op nationaal en internationaal niveau. Een DKA-product is bijvoorbeeld het driemaandelijkse Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland.

DKA is het expertisecentrum van de NCTb. Het is een door derden gekend en frequent geraadpleegd kennis- en analysecentrum voor fenomeenuitdaging en interventiestrategieën op het gebied van terrorisme. De directie levert daartoe producten als trendrapportages en fenomeenstudies.

Bij adviezen gaat het onder andere om beleidsmatige doorvertaling van de informatie die door de inlichtingenverschaffende diensten wordt aangeleverd; om voorstellen voor op te pakken beleidsvragen; om voorstellen voor maatregelen te nemen door de NCTb of door derden; en om bepaling van dreigingsniveau's voor sectoren die aangesloten zijn bij het Alerteringssysteem Terrorismebestrijding.

Richting de inlichtingenverschaffende diensten heeft de directie, naast een adviserende taak, ook een signalerende rol met betrekking tot waargenomen overlappingen, witte vlekken of nieuwe trends.

Directie Beleid en Strategie (DBS)

De medewerkers van de directie Beleid en Strategie leggen zich toe op vier taakgebieden:

- **Nationaal beleid**

Beleid en strategie voor terrorismebestrijding worden in Nederland gemaakt door diverse departementen en diensten. De directie Beleid en

Strategie van de NCTb coördineert de totstandkoming van dit beleid. Hiervoor ontwikkelt ze het strategisch kader dat richtinggevend is voor nieuwe maatregelen. Dit is tevens gebaseerd op onderzoeksresultaten en lessons learned bijvoorbeeld uit evaluaties. Daarnaast vertaalt de directie de analyses en adviezen van de directie Kennis en Analyse in concreet beleid.

- **Relatie met de Staten-Generaal**

De directie Beleid en Strategie bereidt stukken voor - zoals brieven en beantwoording van Kamervragen - ten behoeve van overleg met de Eerste en Tweede Kamer. Hiermee wordt een toelichting op, en een verantwoording van het beleid gegeven dat in nationaal en internationaal verband is ontwikkeld.

- **Internationaal beleid en contact**

Veel antiterrorisme maatregelen worden genomen op bilateraal niveau met andere regeringen en in internationale verbanden als de Europese Unie, de Raad van Europa, de Verenigde Naties en de NAVO. De directie Beleid en Strategie bereidt deze internationale beleidsvorming voor, in overleg met haar partners. Ze behartigt (nationale) antiterrorismebelangen in internationale overleggen. Daarnaast onderhoudt de directie contact met relevante internationale organisaties.

- **Vertegenwoordigen belang van terrorismebestrijding**

De medewerkers van de directie nemen deel aan interdepartementale trajecten en projecten. Ze brengen het belang van terrorismebestrijding naar voren op uiteenlopende beleids-terreinen.

Directie Regie (DR)

De directie Regie coördineert en bevordert de samenwerking tussen de diverse partijen die betrokken zijn bij terrorismebestrijding. Het doel daarvan is om te komen tot een integrale, afgestemde aanpak, zowel incidenteel als structureel. Ook bevordert de directie Regie de onderlinge informatie- en kennisuitwisseling tussen de betrokken spelers.

Programmatische aanpak

De directie Regie opereert als regisseur in de structurele samenwerking van partijen op specifieke terreinen van terrorismebestrijding. Deze directie werkt aan actuele en prioritaire onderwerpen, die veelal een plaats vinden binnen meerjarige programma's. Zo past de aanpak van terroristische uitingen via internet en satellietzenders binnen het programma *Internet en Terrorismebestrijding*. Hierbij wordt publiek-private samenwerking gestimuleerd en worden nieuwe technieken ontwikkeld om de verspreiding van terrorisme en radicalisering via het internet tegen te gaan. Het programma *Security Awareness & Performance* beoogt het verbeteren van het beveiligingsniveau van hoog-risico-instellingen, door weerstandsverhoging en het stimuleren van 'security awareness'. Het CBRN/E-programma richt zich op het zoveel mogelijk beperken van de mogelijkheden om chemische, biologische, radiologische en nucleaire (CBRN)-middelen en (zelfgemaakte) explosieven te gebruiken voor terroristische activiteiten. Het programma *Veiligheidsverbetering door Informatie Awareness* richt zich op een beter gebruik van data door inlichtingen, intelligence- en opsporingsdiensten. Het programma *Cameratoezicht in het Openbaar Vervoer* ten slotte, geeft een impuls aan het cameratoezicht voor de beveiliging van de voor terroristische aanslagen kwetsbare openbaar vervoerssector.

Crisiscoördinatie

In het geval van een terroristische dreiging of aanslag, coördineert en faciliteert de directie Regie de activiteiten van de NCTb- en de rijks-crisisorganisatie, bijvoorbeeld door ervoor te zorgen dat de crisisbesluitvorming adequaat is ingericht en voorbereid. In dat kader ontwikkelt en beheert de directie de crisis(besluitvormings)handboeken en het oefen- en opleidingsbeleid dat specifiek gericht is op terrorisme.

Eenheid Bewaking en Beveiliging (EBB)

De Coördinator Bewaking en Beveiliging (CBB) en zijn eenheid zijn belast met de landelijke coördinatie van het stelsel bewaken en beveiligen en hebben een bijzondere verantwoordelijkheid voor de beveiliging van een gelimiteerd aantal personen, objecten en diensten. Het betreft ondermeer de leden van het Koninklijk Huis, de

minister-president en andere bewindspersonen, Kamerleden, maar ook ambassadeurs, ambassades en bepaalde internationale (militaire) organisaties. Kenmerkend is het nationale belang dat is gemoeid met hun veiligheid en ongestoord functioneren. Daarnaast adviseert de CBB gevraagd en ongevraagd de lokale autoriteiten en regionale politiekorpsen over de bewaking en beveiliging van overige personen, objecten en diensten.

Uitgangspunt in het stelsel bewaken en beveiligen is dat de verantwoordelijkheid voor het nemen van beveiligingsmaatregelen bij de burger zelf ligt en bij de organisatie waartoe deze behoort. Is de dreiging echter zo groot dat personen en organisaties er op eigen kracht geen weerstand aan kunnen bieden, dan kan men een beroep doen op de overheid. De verantwoordelijkheid voor het nemen van beveiligingsmaatregelen bij dreiging ligt primair bij de lokale overheid. In aanvulling daarop is er sprake van een bijzondere verantwoordelijkheid van de rijksoverheid voor specifieke personen, objecten en diensten, zoals hierboven omschreven.

Aan de hand van informatie van inlichtingen- en veiligheidsdiensten, in de vorm van dreigingsmeldingen -inschattingen en analyses, bepaalt de Eenheid Bewaking en Beveiliging het niveau van dreiging gericht tegen een persoon, object of dienst. Op basis hiervan worden besluiten genomen en adviezen uitgebracht over de te treffen maatregelen. Het daadwerkelijk uitvoeren van de maatregelen gebeurt door gespecialiseerde politieorganisaties, zoals de Dienst Koninklijke Diplomatieke Beveiliging (DKDB), en speciale afdelingen binnen de regiokorpsen van politie. Deze uitvoeringsorganisaties beschikken over een scala aan maatregelen die kunnen worden ingezet, afhankelijk van het dreigingsniveau.

Directie Beveiliging Burgerluchtvaart (DBB)

De directie Beveiliging Burgerluchtvaart heeft tot taak te bewerkstelligen dat de burgerluchtvaart in Nederland op adequate wijze wordt beveiligd. Het gaat om beveiliging tegen terroristische daden, zoals (bom-) aanslagen op luchtvaartuigen en burgerluchtvaartterreinen, kapingen van vliegtuigen en andere vormen

van sabotage met fatale gevolgen. Dit betreft de luchthavens van Schiphol, Rotterdam, Maastricht, Enschede, Eindhoven en Groningen.

De minister van Justitie stelt de norm voor de beveiliging van de burgerluchtvaart. De industrie - luchtvaartmaatschappijen, luchthaven e.a. - is verantwoordelijk voor de uitvoering van de beveiligingsmaatregelen en de Koninklijke Marechaussee (*KMar*) houdt, namens de minister van Justitie, toezicht op de uitvoering daarvan door de industrie.

De directie Beveiliging Burgerluchtvaart is verantwoordelijk voor het opstellen en actueel houden van het beleid en de regelgeving voor de beveiliging van de burgerluchtvaart, zowel nationaal als internationaal. In geval van een dreiging tegen de burgerluchtvaart kan de directie besluiten maatregelen te treffen voor de sector. Wanneer er sprake is van dreiging op de gehele sector luchthavens wordt overgegaan tot alertering. De directie monitort het beveiligingsniveau op de luchthavens en stuurt de *KMar* aan in haar toezichtstaak en ten aanzien van de gewapende beveiliging. Daarnaast houdt deze directie zich onder meer bezig met het goedkeuren van beveiligingsplannen van luchthavens en luchtvaartmaatschappijen en het onderzoeken van nieuwe beveiligingsconcepten, -processen en -apparatuur.

Belangrijke aandachtsgebieden zijn controle van passagiers, handbagage en ruimbagage; de beveiliging van de luchthavens zelf, onder meer door toegangscontrole en bewaking van de periferie; bescherming van vliegtuigen; training van beveiligingspersoneel; uitvoering van antecedentenonderzoek naar personeel op de luchthavens; controle van luchtvracht en gewapende beveiliging, waaronder de inzet van air marshalls.

Bureau Communicatie & Voorlichting

Bureau Communicatie & Voorlichting van de NCTb speelt een centrale rol in het informeren van de bevolking en het bedrijfsleven in Nederland over terrorisme en terrorismebestrijding. In samenwerking met betrokken partijen worden hiertoe specifieke communicatiestrategieën en -draaiboeken ontwikkeld. Met betrekking tot publieksvoorlichting worden reguliere onderzoeken onder de bevolking gehouden, die fungeren als behoeftepeiling en -monitoring. Voorlichtingsactiviteiten worden hierop afgestemd. Ook persvoorlichting en woordvoering met betrekking tot terrorismegerelateerde onderwerpen, worden door deze stafafdeling uitgevoerd. Ten slotte adviseert het Bureau de verschillende directies van de NCTb met betrekking tot de communicatieve aspecten van lopende projecten.

Bureau Algemene Zaken

Bureau Algemene Zaken heeft als taak de NCTb te ondersteunen in primaire processen. Op het gebied van personeel, financiën, organisatie, (management-)informatie, beveiliging en huisvesting is Bureau Algemene Zaken het aanspreekpunt. Naast deze reguliere staftaken, zijn enkele bijzondere taken ondergebracht bij het Bureau. Het gaat daarbij om de coördinatie van parlementaire aangelegenheden van de ministeries van Justitie en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, het leveren van bijdragen aan de begrotingscyclus van het ministerie van Justitie, en de functionele leiding over secretariaat- en receptiemedewerkers. Bureau Algemene Zaken is voor de buitenwacht de frontoffice voor de eerder genoemde onderwerpen. Het Bureau maakt zo veel mogelijk gebruik van reeds aanwezige expertise en beleid van beide ministeries.

Samenwerking

De omgeving waarin de NCTb opereert, is bestuurlijk en politiek complex. Politieke afstemming vindt primair plaats in de Raad voor de Nationale Veiligheid (RNV) onder leiding van de minister-president. Daar overleggen de meest betrokken bewindspersonen op het terrein van terrorismebestrijding en inlichtingen- en veiligheidsdiensten

met elkaar. Het overleg van de RNV wordt voorbereid door het Gezamenlijk Comité Terrorismebestrijding (GCT), waarin de bij terrorismebestrijding betrokken ministeries en overheidsdiensten zijn vertegenwoordigd.

Ook op Europees niveau is sinds 11 september 2001 een intensieve samenwerking op gang gekomen om terrorisme te bestrijden. Intussen zijn in de EU diverse maatregelen genomen om aanslagen te voorkomen, opsporing en vervolging te versterken en om voorbereid te zijn op een mogelijke aanslag. De Europese Unie heeft een coördinator die de terrorismebestrijding binnen de Unie moet afstemmen en ervoor moet zorgen dat de verschillende instanties, zoals veiligheids- en wethandhavingsautoriteiten goed samenwerken en informatie uitwisselen.

De NCTb en zijn medewerkers dragen ervoor zorg dat de samenwerking tussen alle genoemde partijen, zowel nationaal als internationaal, op een structureel hoog peil komt en blijft. Het succes van de NCTb staat of valt met goede relaties en vlotte onderlinge samenwerking en de NCTb zal in daarin dan ook terdege blijven investeren. Deze gezamenlijke benadering moet leiden tot een aanpak van terrorisme die meer is dan de som van de afzonderlijke delen.

Meer informatie

Voor algemene informatie over terrorismebestrijding kunt u terecht op de website van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding www.nctb.nl en op www.rijksoverheid.nl. Hier vindt u informatiedossiers met achtergronden, publicaties en links met betrekking tot terrorisme en terrorismebestrijding.

Hebt u vragen, dan kunt u deze stellen via Postbus 51, het centrale informatieloket van de rijksoverheid:

- telefoon: 0800-8051 (*gratis, op werkdagen van 08.00 tot 20.00 uur*)
- internet: www.rijksoverheid.nl/contact

Contactgegevens

Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding (NCTb)

Postbus 16950
2500 BZ Den Haag

Telefoon: (070) 315 03 15

Fax: (070) 315 03 20

Colofon

Uitgave

De Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding (NCTb), mei 2010

www.nctb.nl

Fotografie

Josje Deekens Fotografie, Den Haag

Jupiter Images

iStockphoto

Vormgeving

Richard Sluijs Ontwerpen, Den Haag

Druk

Koninklijke De Swart, Den Haag

De NCTb werkt aan een veiliger samenleving

De Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding heeft als taak het risico van en de vrees voor terroristische aanslagen in Nederland zoveel mogelijk te verkleinen, alsmede het op voorhand beperken van schade als gevolg van een mogelijke aanslag.

De NCTb heeft de centrale regie rond terrorismebestrijding en zorgt dat de samenwerking tussen alle betrokken partijen op een structureel hoog niveau komt en blijft.